

INTERNET IMKONIYATLARI

Ibrohimova Marjona Azizbek qizi – FarDU Filologiya fakulteti 1-kurs talabasi
Aldashev Ilxomjon To‘xtaboyevich – FarDU Axborot texnologiyalari kafedrasи o‘qituvchisi

Bugungi kunda butun dunyoda axborot kommunikatsiya texnalogiyalari keng ko‘lamda rivojlanmoqda. Ta’lim jarayonida, dars mashg’ulotlarida axborot-kommunikatsiya texnalogiyalarining ishlatalishi o‘qishga bo‘lgan talabalarning qiziquvchanligi, mustaqil ishlarning samaradorligini oshiradi. Kompyuter axborot-kommunikatsiya texnalogiyalari bilan birgalikda ta’lim sohasida talabalarning o‘qish va ta’lim olishiga yangi imkoniyatlar taqdim etadi.

XXI asr- axborot texnalogiyalari taraqqiyoti asri. Bugungi kun taraqqiyotini jahon axborot tarmog’i- internetsiz tasavvur qilish qiyin.

Bilamizki, internet axborot va hujjatlarning o‘zaro almashinishini ta’minlaydigan kompyuter tarmoqlarini birlashtirgan xalqaro tizimdir.

Aslini olganda, bu tarmoqning imkoniyatlari cheksiz bo‘lib, bu esa bizga raqamlı dunyo bo‘ylab sayohat qilishimizga yordam beradi. Bu imkoniyatlardan foydalanish uchun faqatgin kompyuter yoki smartfon va internetga ulanish imkon bo‘lsa bas.

Internetning ijobiy va salbiy tomonlari haqida juda ko‘plab bahs-munozaralar bo‘lgan va u hali-xanuz davom etmoqda. Dastavval, men ham bu tarmoqning foydali jihatlarini inkor etmagan holda undan noo‘rin foydalanish natijasida kelib chiqayotgan ayrim muammolarga e’tibor bermoqchiman. Chunki har bir narsaning salbiy tomonini tahlil qilmay turib, uning yaxshi xususiyatlari qadriga yetish mushkul deb hisoblayman.

Internet hayotimizda o‘z o‘rniga ega bo‘lgan muhim vositalardan biri bo‘lib, bizning qandayda ma’lumotlarni izlash, almashish, aloqalar o‘rnatish, axborot almashish, ijtimoiy tarmoqda ishtirok etish uchun eng muhim asbobga aytildi. Internetning hayotimizdagи o‘rnini quyidagi nuqtilarda ko‘rib chiqamiz:

Ma’lumotlar izlash va o‘rganish: Internet orqali har qanday mavzu bo‘yicha ma’lumotlar izlash oson bo‘lib, yangi bilim va malumotlar bilan tanishishimizga imkon beradi.

Aloqalar o‘rnatish: Internet orqali do‘sstar, oila va dunyo bo‘ylab odamlar bilan tez va oson aloqa o‘rnatishimiz mumkin. Sotsial tarmoqlar, elektron pochta,

video-chiqimlar, va boshqa vositalar orqali aloqa o‘rnatish uchun internetni amalga oshirishimiz mumkin.

Elektron tijorat va xizmatlar: Internet orqali mahsulot sotib olish, xizmatlarni buyurtma qilish va onlayn savdo amaliyotlarini bajarishimiz mumkin.

O‘qitish va o‘rganish: Onlayn ta’lim orqali o‘quv kurslardan foydalanish, virtual maktablar orqali darslar olish, ma’lumotlarni taqdim etish va o‘rganish uchun internetni foydalanishimiz kengaytirilgan.

Xabarlarni va yangiliklarni kuzatish: Internet orqali yangiliklarni va eng so‘nggi voqealarni tez va aniq olishimiz mumkin. Bu, dunyo bo‘ylab sodir bo‘layotgan voqealar haqida xabardor bo‘lish uchun muhim vosita.

O‘yinlar va ma’suliyatlar: Internet orqali turli janrlardagi o‘yinlardan foydalanish, virtual dunyolar orqali tanishuv va tadbirdarda ishtirok etish, ma’suliyatli so‘zlashish va hamkorlik qilish imkoniyatlarini yaratish.

Yaratish va mehnat: Internet orqali shaxsiy blog yoki veb-sayt ochish, onlayn proyektlar uchun yaratish, san'at, musiqa, rasmlar va boshqa sohalar bo‘yicha o‘z manzilini qo‘ymoq.

Bular hammasi birgalikda, internet hayotimizda keng doirada vaqt sarflaydigan, ma’lumotlarni oson olishimizga, aloqa o‘rnatishimizga va shaxsiy rivojlanishimizga yordam bera oladigan katta imkoniyatlar yaratadi. Lekin, internetni o‘g‘irish va muammolarga ega bo‘lgan hamda ma’lumotlarni to‘g‘ri va ishonchli shaklda foydalanish hamda tarqatish kerak.

Masalan, bugungi kun yoshlari xohlagan mavzudagi referatni, istalgan ma’lumotni, turfa rasmlarni tayyor holda internetdan topib, ulardan nusxa ko‘chirib olishni, kitob, gazeta, jurnallardan yoki ensiklopediyalardan qidirishdan ko‘ra afzal ko‘radilar. Bu bilan internetni batamom rad qilmoqchi emasman. Faqat undan me’yorida foydalanishi bilishimiz kerak. Aks holda tarmoq bizning sog’lig’imizga, ruhiyatimizga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin.

Men XXI asrning mustaqil fikrlovchi yosh avlodи sifatida internet yoki zamonaviy gajetlarning ijobjiy tomonlarini yoritib berar ekanman, ular hayotimizga ko‘plab qulay imkoniyatlarni olib kirdi deb ayta olaman. Siz turgan joyingizda turli onlayn kurslarida qatnashish, masofa uzoq bo‘lsa ham taniqli olimlar, kashfiyotchilar, bilimli, tajribali ustozlardan bilim olish imkoniyatiga egasiz. Yokida istalgan bilimga ehtiyojingiz bo‘lsa, u bilan daqiqalar ichida tanishishga ham ulgurasiz. Chet tillarini puxta o‘rganish va uyingizda turib manzarali, ko‘ngilochar manzillarni onlayn tomosha qilishingiz mumkin.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganlaridek: “Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalari rivoji barcha sohalarning jadal taraqqiyotiga xizmat qiladi, odamlarga qulaylik yaratadi”.

Internet dunyoda jiddiy o‘zgarishlarga olib kelgan va odamlar uchun bir qancha imkoniyatlarni ochildi. Quyidagi yo‘nalishlarda internet imkoniyatlari haqida batafsilroq ma’lumot beraman:

Ma’lumotlarni izlash va o‘rganish: Internet dunyoda mavjud bo‘lgan og‘ir ma’lumotlar bazasiga ega bo‘lib, har qanday mavzuga oid ma’lumotlarni tez va oson topish imkonini beradi. Bu, o‘quv, malumot olish, so‘rov yuborish va boshqa ma’lumot olish uchun foydalaniladi.

Aloqa va kommunikatsiya: Internet orqali do‘srlar, oila, va dunyo bo‘ylab odamlar bilan oson aloqa o‘rnatish mumkin. Sotsial tarmoqlar, e-mail, onlayn chaqaloqlar va boshqa vositalar orqali bir-birimiz bilan o‘zaro aloqa qilishimiz va ma’lumot almashishimiz mumkin.

Onlayn savdo va xizmatlar: Internet, mahsulotlarni onlayn sotib olish, xizmatlarni buyurtma qilish va boshqa savdo amaliyotlarini osonlashtiradi. Bu, mijozlar uchun kengaytirilgan savdo imkoniyatlarini yaratadi.

Onlayn ta’lim va dasturlar: Internet orqali o‘quv kurslaridan foydalanish, onlayn ta’lim olish va xar bir sohaga oid ma’lumotlarni o‘rganish imkoniyatlarini yaratadi. Bu, dunyo bo‘ylab ko‘proq odamlarga o‘zlarini rivojlantirish va yangi bilimlarni olish imkoniyatini beradi.

Xabarlarni kuzatish va yangiliklar: Internet orqali, yangiliklarni kuzatish va dunyo bo‘ylab sodir bo‘layotgan voqealardan xabardor bo‘lishimiz mumkin. Bu, yangi ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy, va boshqa sohalardagi voqealardan xabarlarni oson olish uchun bir vosita sifatida xizmat qiladi.

O‘yinlar va ma’suliyatlar: Internet orqali turli janrlardagi o‘yinlardan foydalanish, onlayn ko‘chirmalar va tanishuv platformalari orqali yangi do‘srlar bilan tanishish va ma’suliyatli o‘yinlar o‘ynash imkoniyatlarini yaratadi.

San’at va yaratish: Internet, shaxsiy bloglar, veb-saytlar, onlayn portfellar va boshqa yaratish va maqsadga muvofiq malakalarni rivojlantirish uchun imkoniyatlar yaratadi.

Bunday imkoniyatlar bilan birga, internet hamda uning qo‘srimcha asboblar odamlarga dunyo bo‘ylab aloqada bo‘lish, malumotlarga osон murojaat qilish va shaxsiy rivojlanishlarini yaratishda katta yordam beradi. Lekin, bu imkoniyatlardan foydalanishda xavfiylikni saqlash va ma’lumotlarni ishonchli shaklda boshqarish juda muhimdir.

Xulosa qilib aytmoqchimanki, jamiyat va texnalogiyalar o‘zgarishi bilan, ijtimoiy tarqmoqlarning yoshlar hayotiga ijobiy va salbiy ta’sir qilishi muddati o‘zaro aloqador va harakatda o‘zgaradi. Shuning uchun, yoshlarga o‘z ijtimoiy tarmoqlarini bilim olish, sifatli vaqt sarflash va eng asosiysi shaxsiy rivolanishlari uchun foydali foydalanishlari muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. [AXBOROT TEXNOLOGIYALARING TA ‘LIM JARA YONIDAGI MUHIM AHAMIYATI](#) AI To’xtaboyevich - ... НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 2023
2. [ZAMONAVIY SMART TEXNOLOGIYALARING TA’LIM JARAYONIDA ISHLATILISHI](#) X Hamrobi, I Aldashev - The Role of Technical Sciences in IV Industrial ..., 2023
3. [AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING SOHALARDA QO ‘LLANISHI VA JAMIYATDAGI O’RNI](#) AI To’xtaboyevich - Лучшие интеллектуальные исследования, 2023
4. [TA’LIM SIFATINI OSHIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH](#) AI To’xtaboyevich - Научный Фокус, 2023
5. [TA’LIM JARAYONLARIDA ELEKTRON-KUTUBXONALARNING O’RNI VA AHAMIYATI](#) A Ilhomjon - Научный Фокус, 2023
6. [AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING KUNDALIK HAYOTDA VA TA’LIM SOHASIDAGI AHAMIYATI](#) A Mohira, A Ilhomjon - Научный Фокус, 2023
7. [ZAMONAVIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA ULARNING TA’LIM JARAYONIDAGI AHAMIYATI](#) A Diyoraxon, A Ilxomjon - Научный Фокус, 2023
8. [MASOFAVIY TA’LIMNING BUGUNGI TA’LIMDAGI O ‘RNI](#) A Ilhomjon, R Feruzaxon - Научный Фокус, 2023